



Araştırma Makalesi (Research Article)

GELENEKSEL AİLEDE YEMEK VE GÜÇ İLİŞKİSİ (FOOD AND POWER RELATIONSHIP IN THE TRADITIONAL FAMILY)

Duygu KIRMIZIKUŞAK^{1*} (orcid.org/ 0000-0002-7686-1160)

Mustafa AKSOY² (orcid.org/ 0000-0002-3845-1267)

¹Karabük Üniversitesi, Safranbolu Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Karabük, Türkiye

²Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

Özet

Yemek, insan yaşamının en önemli parçası olarak kabul edilmektedir. Yemek olgusu, rızık paylaşma anlayışı ile kutsallaşırken insanları sınıflara ayıran sosyal bir düzeni oluşturmak, milletler arası siyasete yön vermek, modern dünyada yeni anlayışları ortaya çıkararak toplumu şekillendirmek gibi önemli özellikleri ile de ön plana çıkmaktadır. Güç kavramı ise bir olayın sonucunu ne gerekiyorsa yaparak elde etmek olarak tanımlanabilir. Yemek gücünün etkinliği, bölge veya ülke mutfağındaki zenginliğe, kişilerin refah seviyelerine, kişilerin toplumsal hiyerarşideki yerlerine göre değişim göstermiştir. Bu doğrultuda gerçekleştirilen araştırmada, günümüz geleneksel Türk aile yapısı içerisinde, yemek ve güç ilişkisinin hangi düzeyde algılandığının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda geleneksel aile yapısında değişiklikler olup olmadığı sorusuna yemek ve güç ilişkisi bağlamında cevap aranmaktadır. Çalışmada nitel bir araştırma tekniği olan saha araştırmasından faydalanılmıştır. Bu kapsamda 01-07 Mart 2021 tarihinde Manisa il merkezinde yaşayan 17 ev hanımı ile gerçekleştirilen mülakat ile veriler elde edilmiştir. Araştırma sonucunda, geleneksel ailede ataerkil düzenin işleyişi devam etse de modern düzende yemek yeme alışkanlıklarının da kabul gördüğü ortaya çıkmıştır. Araştırma kapsamında, ailenin reisi olan babanın, evin en yaşlı bireyinin veya evin en küçük çocuğunun etin en güzel yeri gibi yemekte en değerli payı aldığı ifade edilebilir. Geleneksel ailelerin sofraya oturma düzenine sahip olduğu ancak sofraya oturma düzeninin statüye, cinsiyete göre değil alışkanlıklar doğrultusunda şekillendiği anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yemek, Güç, Beslenme, Geleneksel Aile, 21. Yüzyıl, Sosyal Düzen

Abstract

Food is considered to be the most important part of human life. While the phenomenon of food is sanctified with the understanding of sharing sustenance, it also comes to the fore with its important features such as creating a social order that divides people into classes, directing international politics, and shaping the society by revealing new understandings in the modern world. The concept of power can be defined as getting the result of an event by doing whatever it takes. The effectiveness of the food power has changed according to the wealth in the regional or country cuisine, the welfare level of the people, and the place of the people in the social hierarchy. In this study, it was aimed to determine the level of perception of the relationship between food and power in today's traditional Turkish family structure. For this purpose, an answer is sought to the question of whether there are changes in the traditional family structure in the context of the relationship between food and power. In the study, field research, which is a qualitative research technique, was used. In this context, data were obtained through an interview with 17 housewives living in the city center of Manisa on 01-07 March 2021. As a result of the research, it has been revealed that although the patriarchal order continues to function in the traditional family, eating habits are also accepted in the modern order. Within the scope of the research, it can be stated that the father, who is the head of the family, the oldest person in the house or the youngest child in the house, takes the most valuable share in the meal like the best part of the meat. It has been understood that traditional families have a table seating arrangement, but the table seating arrangement is shaped according to habits, not status and gender.

Keywords: Food, Power, Nutrition, Traditional Family, 21st Century, Social Order

* Sorumlu yazar: duygukirmizikusak@karabuk.edu.tr

DOI: 10.33083/joghat.2021.67